

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 116/2025-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **BAU land, spol. s r.o.**, Levočská 2, Poprad, zastúpenej JUDr. Mikulášom Buzgóom, advokátom, Štúrova 20, Košice, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obdo/22/2023 z 27. marca 2024 a proti rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Cob/26/2022 z 23. augusta 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. augusta 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd označenými rozhodnutiami všeobecných súdov. Navrhuje uznesenie najvyššieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a krajskému súdu uložiť povinnosť nahradiť trovy konania.

2. Sťažovateľka bola v konaní pred všeobecnými súdmi v postavení žalovanej v konaní o zaplatenie 70 440,46 eur s príslušenstvom. Okresný súd žalobe vyhovel a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Okresný súd vychádzal zo skutočnosti, že sťažovateľka užívala sporné nehnuteľnosti bez nájomnej zmluvy, a preto priznal žalobcovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa sumy uplatnenej žalobcom, ktorú súd považoval za primeranú. O vzájomnom návrhu sťažovateľky, ktorým žiadala určiť, že žalobca nie je správcom majetku – sporných nehnuteľností, rozhodol tak, že na tomto určení nie je naliehavý právny záujem, pretože by určoval práva do minulosti a tieto už zanikli. Okresný súd tiež uviedol, že stav právnej neistoty tu nie je, pretože sama sťažovateľka uzatvárala nájomnú zmluvu práve so žalobcom a takisto si v inom súdnom konaní práve voči žalobcovi uplatnila svoje práva.

3. Odvolací súd zmenil rozsudok len v časti úrokov z omeškania, v nepatnej časti žalobu zamietol a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala sťažovateľka dovolanie, ktorého prípustnosť odvodzovala z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Dovolanie vo vzťahu k § 420 písm. f) CSP odôvodnila tým, že jej nebolo umožnené sa na pojednávaní vyjadriť k výške požadovaného bezdôvodného obohatenia a predniesť, resp. doplniť záverečnú reč svojho právneho zástupcu. Tiež pri tomto dovolacom dôvode poukazovala na nesprávnosť právnych záverov, a to najmä záveru o existencii aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Súdom tiež vytýkala nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov, predovšetkým tých, ktorými mali sudy preukázanú existenciu aktívnej legitímácie žalobcu na podanie predmetnej žaloby.

5. Čo sa týka dovolania prípustného podľa § 421 CSP, sťažovateľka vymedzila právnu otázku takto: *„Je nerelevantnosť, pri ktorej sa Krajský súd v Prešove odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v otázke (ne)existencie právneho záujmu na žalobe o určení, že žalobca nie je správcom sporných nehnuteľností, osobitne v situácii, keď žalobca na základe zápisu poznámky na LV ■■■ kat. úz. ■■■ odôvodňuje svoju aktívnu vecnú legitímáciu na podanie žaloby.“* Sťažovateľka uviedla (str. 11 dovolania), že odvolací súd bol toho názoru, že naliehavý právny záujem nie je daný pre nedostatok danosti právnej neistoty, pričom tento názor je podľa nej nesprávny.

6. Najvyšší súd dovolanie odmietol. Dovolací súd po vypočutí zvukového záznamu zistil, že súd na pojednávaní 19. októbra 2021 neumožnil konateľovi sťažovateľky opätovne sa vyjadriť k výške bezdôvodného obohatenia, čo nebolo zaznamenané v zápisnici z tohto pojednávania, pričom k veci sa vyjadril právny zástupca sťažovateľky a nenavrhol vykonať ďalšie dôkazy. Zároveň mu bolo v zmysle § 182 CSP umožnené aj predniesť svoju záverečnú reč. Dovolací súd tiež zistil, že konateľ sťažovateľky bol na pojednávaní 8. júna 2021 vypočutý s tým, že sa vyjadroval aj k výške žalobcom požadovaného bezdôvodného obohatenia, obsah svojho vyjadrenia doložil do spisu aj v písomnej podobe spolu s pripojenými listinnými dôkazmi s tým, že účastníci boli vyzvaní sa k nim vyjadriť. Preto podľa dovolacieho súdu nedošlo neumožnením ďalšieho vyjadrenia sa konateľovi sťažovateľky k takému závažnému porušeniu procesných ustanovení, aby bolo možné dospieť k záveru, že bolo porušené právo sťažovateľky na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd vo vzťahu k námietkam k dokazovaniu uviedol, že odvolací súd sa dostatočným spôsobom zaoberal argumentáciou sťažovateľky týkajúcou sa procesu dokazovania, resp. jeho hodnotenia zo strany súdu prvej inštancie, dôvody svedčiace o správnosti záverov súdu prvej inštancie týkajúce sa predovšetkým právneho nástupníctva žalobcu po štátnom podniku Železnice Slovenskej republiky a aktívnej legitímácie žalobcu odvolací súd ešte doplnil (odsek 13, 14, 15, 16 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu) a poukázal aj na predchádzajúce konanie samotnej sťažovateľky, ktoré potvrdzuje, že sťažovateľka právny vzťah žalobcu k dotknutým pozemkom v minulosti nespochybňovala.

7. Vo vzťahu k nastolenej dovolacej otázke v zmysle § 421 CSP dovolací súd dospel k záveru, že sťažovateľka nešpecifikovala právnu otázku riešenú odvolacím súdom v súlade s § 432 CSP a neuviedla ani, ako sa riešenie právnej otázky odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, teda v čom s týmto názorom nesúhlasí a ako by mala byť táto otázka riešená.

8. Proti uzneseniu najvyššieho súdu a rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť. V nej popisuje priebeh konania na všeobecných súdoch a vyjadruje svoj nesúhlas

s právnym posúdením veci samej. Je toho názoru, že súdy tým, že sa „*dopustili ľubovôle*“, porušili právo sťažovateľky na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP, „*čím sa nosná právna otázka dostala do rozporu aj s ustálenou praxou dovolacieho súdu*“. Namíeta, že právo nemôže byť interpretované formalisticky a mechanicky.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Predmetom ústavnej sťažnosti je námietka o porušení práva na spravodlivý proces. Vo vzťahu k námietkam proti rozsudku krajského súdu treba uviesť, že právomoc najvyššieho súdu preskúmať rozsudok krajského súdu v dovolacom konaní vylučuje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k namietaným vadám rozsudku krajského súdu, ktoré sťažovateľka namíeta v ústavnej sťažnosti. Preto bola ústavná sťažnosť v rozsahu proti rozsudku krajského súdu pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá.

10. V rozsahu proti rozsudku najvyššieho súdu je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde tiež odmietnutá. Nemožno dospieť k záveru, že by rozsudkom najvyššieho súdu došlo k porušeniu ústavných práv sťažovateľky.

11. Ústavný súd sa teda zaoberal tým, či najvyšší súd o dovolaní rozhodol ústavno-konformne, teda či rozhodnutím dovolacieho súdu nedošlo k porušeniu ústavných práv sťažovateľky. Takisto sa zaoberal tým, akým spôsobom porušenie svojich práv sťažovateľka vymedzila v tejto ústavnej sťažnosti.

12. Vo vzťahu k právnemu posúdeniu dovolania podľa § 420 písm. f) CSP ústavný súd dospel k záveru, že tento záver nie je arbitrárny. Dovolací súd sa podrobne zaoberal námietkami sťažovateľky a dospel k záveru, že sťažovateľka mala dostatočný priestor na vyjadrenie sa v konaní, a takisto dospel k záveru, že dôkazy neboli vyhodnotené nelogicky alebo nekonzistentne.

13. Vo vzťahu k preskúmaniu ďalšieho dôvodu odmietnutia dovolania, ktorým je nevymedzenie právnej otázky v súlade s § 432 CSP, ústavný súd uvádza, že prieskumná činnosť ústavného súdu je limitovaná odôvodnením ústavnej sťažnosti [§ 123 ods. 1 písm. d) v spojení s § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde]. Ústavný súd nemôže nad rámec konkrétnych skutkových a právnych dôvodov uvedených v ústavnej sťažnosti tieto dôvody dotvárať v prospech sťažovateľa a, na druhej strane, na úkor zúčastnenej osoby. Ústavná sťažnosť však takisto neslúži na všeobecnú revíziu právnych názorov vyjadrených v napadnutom rozhodnutí. Ústavný súd nepreskúmava vec ako celok. Preto je vecou sťažovateľa zamerať ústavný prieskum na jednu či viacero konkrétnych právnych, no predovšetkým s ohľadom na podstatu veci jasne vyjadrených dôvodov, pre ktoré je napadnuté rozhodnutie ústavne neudržateľné.

14. Sťažovateľka ústavnú sťažnosť formulovala ako námietku ku všetkým rozhodnutiam všeobecných súdov, pritom sa v ústavnej sťažnosti nijako konkrétne nevyjadruje k právnemu názoru najvyššieho súdu, na základe ktorého došlo k odmietnutiu dovolania vo vzťahu k nevymedzeniu právnej otázky. Preto sa ústavný súd ani týmito námietkami zaoberať nemohol, keďže vo vzťahu k nim relevantné námietky v ústavnej sťažnosti vznesené neboli. Preto tejto ústavnej sťažnosti ani v tomto rozsahu nevyhovelo.

15. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). Ústavný súd na základe už uvedeného odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. februára 2025

Robert Šorl
predseda senátu